

פתרון בחינת הבגרות בתנ"ך 2 יח"ל
שאלון מספר: 001203
מוגש על-ידי: גליה סמו, אלי לוי,
חוה צדוק, דנית בר-אור-סבאג
מורים ברשת "יואל גבע"

פרק ראשון – קטע שלא נלמד

שאלה מספר 1

- התגלות ה' - פסוק 12: "וירא אליו מלאך ה'". ההתגלות נעשית באמצעות מלאך.
- הטלת השליחות - פסוק 14: "ויפן אליו ה'... לך בכוחך זה והושעת את ישראל". גדעון נדרש להושיע את העם מידי מדיין.
- תגובת השליח על השליחות שהוטלה עליו - פסוק 15: "ויאמר אליו... במה אושיע... הנה אלפי הדל במנשה..." - גדעון מסתייג מקבלת השליחות.
- מתן אות - פסוקים 20-21 הבשר והמצות שעליהם שפך גדעון את המרק, עולים באש שעולה מן הצור.

שאלה מספר 2

- א. מטרת האותות שניתנו למשה - כדי שעם ישראל ישמע בקול משה ויאמין שה' נגלה אליו.
מטרת האות שניתן לגדעון - כדי שגדעון יאמין שהמדבר עימו הוא אכן שליח האל.
- ב. המטרה - שעם ישראל יאמין שהאל שנגלה למשה הוא אלוהי האבות, היא נובעת מהחשש שהעם יטיל ספק אם האל שנגלה למשה הוא אלוהי האבות, לכן משה קיבל את האותות. כך גם עפ"י שמות ג' 13-15: "ויאמר עוד אלוהים... כה תאמר לבני ישראל ה' אלוהי אבותיכם... שלחני עליכם...". אפשרות נוספת - המטרה היא שעם ישראל יכיר את ה' ויידע מי הוא ומה שמו. המטרה נובעת מכך שה' אף פעם לא נגלה בעבר לעם ישראל, אלא רק לאבות.

שאלה מספר 3

- לפי ילקוט שמעוני כוחו של גדעון הוא לא בהושעת ישראל בעצמו, אלא בלימוד זכות על ישראל, ובכך בזכותו ה' גואל אותם (הכוח הוא של גדעון ומדובר בדאגתו לעם).
- לפי הפירוש השני הישועה אינה מכוחו של גדעון, אלא מכוחו של ה'.

שאלה מספר 4

- א. "משה ירא מהביט אל האלוהים", כלומר משה מפחד לראות את ה' פנים אל פנים וכך גם גדעון, עפ"י פסוק 22. החשש נובע מהאמונה שאם אדם רואה את האל הוא עלול למות.
- ב. שניהם שליחי ה' לישועת העם (שמות ג', 10) "לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי... ממצרים".

שאלה מספר 5

- (1) הביטוי הוא "לפסוח על שתי הסעיפים"- כלומר לא להיות מסוגל לקבל החלטה, ולשנות את הדעה לעיתים קרובות.
- (2) אליהו מאשים את העם בסינקריטיזם- עבודת ה' והבעל במקביל, וחוסר יכולתם להחליט מיהו האל האמיתי ולהאמין בו בלבד.

א.

- (1) השקפת נביאי הבעל דומה להשקפה בקטע מ"עלילת בעל וענת" בכל הנוגע לתפיסת האל ואופן תיאורו. בשני הקטעים משווים לאל תכונות אנושיות- קס, שר, רוקד, ישן וכו'.
- (2) האירוניה בדברי אליהו לנביאי הבעל היא עצם המלצתו שיצעקו חזק יותר על-מנת שהבעל ישמע אותם. הצורך לצעוק אל האל כדי שישמע או החשש שמע הוא במקום מרחוק, בדרך ואיננו שומע, מאנישה את הבעל, מגמדת אותו כמי שמוגבל כבן אנוש ואיננו אל כלל.

ב.

- (1) לפי פסוק זה משתמע שה' גרם לעם ישראל לעזובו ולהאמין באלילים. הבעיה היא כיצד יתכן שה' גרם לעם לעזוב אותו ולהפסיק להאמין בו?!
- (2) לפי רמב"ם יש להפריד בין 2 שלבים: תחילה העם הרבה לפשוע ועבד עבודה זרה (בבחירה של העם). בשלב שני, אכן ה' מנע מהעם לחזור אליו ולעבוד אותו, עקב ריבוי פשעיהם. דברי אליהו מתייחסים לשלב השני.

פרק שני – נושא הגג: "מלכים ונביאים"

שאלה מספר 6

מלכים ב', ב'

א.

- (1) אלישע ביקש מאלהו פי שניים בכוח הנבואה יחסית לשאר בני הנביאים. לפי דברים כ"א, 17 יש לתת לבכור הבנים (אפילו אם הוא בן השנואה) פי שניים ברכוש אביו בעת חלקות הירושה. אלישע מבקש להיות במעמד הבכור ביחס לבני הנביאים האחרים.
- (2) אליהו אומר "הקשית לשאול", כלומר הדבר לא ביכולתו של אליהו לתת. אליהו נותן לאלישע אות לפיו יידע אם בקשתו תתמלא או לא: "אם תראה אותי לקח מאתך יהי לך כן". האות מלמד שהדבר תלוי באל, הוא זה שייקח את אליהו והוא מקור הסמכות להקדשת אלישע.

ב.

- (1) הביטוי: "אבי, אבי רכב ישראל ופרשיו", מלמד שאלישע תופס את אליהו גם כאביו (הרוחני) וגם כמנהיג ישראל המוביל ומחזק אותו.
- (2) לפי סוף הפסוק תופס אלישע את אליהו כבן אנוש, שמת, וזאת ניתן ללמוד לפי סימני האבל: "ויחזק בבגדיו ויקרעם לשניים קרעים".

ג.

"אדרת אליהו" מסמלת את הקדשת אלישע לנביא לפי הכתובים הבאים: פסוק 8- "ויקח אליהו את אדרתו ויגלם ויכה את המים ויחצו...". בפסוק זה בעזרת האדרת אליהו חוצה את מי הירדן. בפסוקים 13-14 אלישע חוזר על פעולתו של אליהו באמצעות אותה אדרת. "ויכה את המים ויחצו הנה והנה" וגם הוא חוצה את הירדן. דבר זה מוכיח שאלישע הוקדש לנביא וקיבל מכוחו של אליהו.

אדרת אליהו הועברה לאלישע בפרק י"ט 19: "ויעבר אליהו אליו (אל אלישע) וישלך אדרתו אליו". בהשלכת האדרת מינה אליהו את אלישע ליורש וזאת לפי מצוות ה'.

שאלה מספר 7

א.

- (1) טענת ירמיהו כלפי ה': ה' פיתה אותו לתפקיד נביא, ולאור זאת הוא חייב לתפקד כנביא על-אף שהתפקיד פוגע בו- הוא גורם לו לבושה (פסוקים 7-8). טענת ירמיהו כלפי העם: העם מבקש לפגוע בירמיהו, בגלל נבואותיו ולנקום בו עליהם (פסוק 10).
- (2) ניתן להבין שירמיה ממשיד ביעודו למרות טענותיו, שכן עפ"י פסוק 9 ירמיהו טוען שלא יכול להפסיק לנבא גם אם רוצה בכך. נבואות ה' שורפות את גופו, ולכן הוא ממשיד לנבא למרות רצונו לחדול מכך.

ב. שתי ראיות-

- (1) שורש נ.ק.מ בפסוק 10 אויבי ירמיהו רוצים לנקום בו על נבואותיו "ונלקחה נקמתו ממנו": ירמיה מבקש מה' שינקום באויביו- "אראה נקמתך מהם" (פסוק 12).
- (2) שורש י.כ.ל. אויבי ירמיהו חושבים שיוכלו לגבור עליו "ונוכלה לו" (פסוק 10), וירמיהו טוען שבעזרת ה' אויביו לא יצליחו לגבור עליו: "ולא יוכלו" (פסוק 11).

ג.

- (1) פסוק 13 מתחיל באותה שורה, אך קיים בינו ובין סוף פסוק 12 רווח. הוא מופרד מפסוק 12- פרשה סגורה.
- (2) בפסוקים 7-12 ירמיהו מדוכא בשל תפקידו ובשל העובדה שתפקידו מעמיד אותו בסכנת חיים. הוא מבקש מה' שיציל אותו וינקום באויביו. מכאן שפסוק 13 **אינו מתאים** בתוכנו לרוח הדברים, שכן בפסוק זה ירמיהו מהלל את ה' על עזרתו לצדיקים הסובלים- מן הראוי שפסוק זה יאמר ע"י אדם שה' כבר סייע לו והצילו, ולא ע"י אדם מדוכא כירמיהו. אפשר לטעון שהפסוק **מתאים** למיקום זה, כי ירמיהו משוכנע שאחרי שפנה לאל ("כי אליך גליתי את ריביו") ה' יושיע אותו ויצילו והוא כבר ממחר להלל על כך את האל.

שאלה מספר 8

א. שתי המשמעויות של הפועל שוב:

- (1) במשמעות של חזרה לארץ (פסוקים 15-16)
"ושבו מארץ אויב" (פסוק 15)
"ושבו בנים לגבולם" (פסוק 16)
- (2) במשמעות של חזרה בתשובה (פסוק 17)
"השבני ואשובה כי אתה ה' אלוהי"
הקשר בין שתי המשמעויות- אפרים (שבטי ישראל) הכיר בחטאיו והביע נכונות לחזור בתשובה. חזרת העם בתשובה תוביל לחזרה לארץ (גאולה).

ב.

- (1) הפעולה לפי רד"ק היא העובדה שעם ישראל נענש וסבל בגלות מבלי להידרדר לעבודה זרה והמשיך להאמין בה'. הפעולה לפי אברבנאל היא בכייה של רחל על גורל בניה בגלות.

- (2) פירוש אברבנאל קרוב יותר לפשט הכתוב מכיוון שבפסוק זה הפועל מופיע בצורת נקבה(לפעולתך) דבר המצביע על כך שמבצע הפעולה היא אישה, רחל, כפי שמצוין בפירוש אברבנאל.
- ג. הדימוי בפסוק 17 "כעגל לא לומד" נאמר על ידי העם, עשרת השבטים. פירוש הדימוי: עם ישראל (עשרת השבטים) חטא לה' כיוון שהיה צעיר וחסר הבנה כמו עגל לא מאולף. הגלות חינכה את העם וגרמה לו להבין את שגיאתו ולהתנהג כראוי, בהתאם לחוקי ה'.
- הדימוי בפסוק 19 "הבן יקיר לי אפריים" נאמר ע"י ה'. פירוש הדימוי: זוהי שאלה רטורית בה ה' מדומה לאב, ואפריים (עשרת השבטים) מדומה לבן היקר והחביב על ה'.
- המסר של הדימוי בפסוק 17: עשרת השבטים הודו בטעותם ובחטאייהם כלפי ה' והצדיקו את ה' שהענישם על מנת לחנכם. כעת, לאחר שנענשו, הם מעוניינים לחזור בתשובה.
- המסר של הדימוי בפסוק 19: ה' מדמה את אפריים (עשרת השבטים) לבנו על מנת להבהיר שתינתן לו הזדמנות נוספת, ושחזרתו בתשובה תתקבל בברכה על ידי ה'.

פרק שלישי- נושאי החתך

נושא חובה: "עלילות הראשית" שאלה מספר 9

א.

- (1) היסוד המיתולוגי בתהילים ק"ד הוא המים אשר נתפסו במזרח הקדום כאלים. דוגמאות:
- פסוק 7: "מן גערתך ינוסון מן הקול ועמד יחפזון"- המים נסים, נסוגים לפי צו ה'.
  - פסוק 8: "יעלו הרים...אל מקום זה יסדת להם"- המים בורחים למקום שה' הכין עבורם.
  - פסוק 9: "גבול שמת בל יעברון בל- ישבון לכסות הארץ"- ה' שם למים גבול, כדי שלא יחצו או יעברו אותו.
- (2) שתי אפשרויות:
- יסוד זה בא לידי ביטוי בבראשית, משום שה' מטיל את מרותו על המים. מבדיל בין המים ליבשה, אוסף אותם למקום אחד ושם להם גבול: "יקוו המים מתחת השמיים..." כפי שהוא עושה בתהילים ק"ד.
  - יסוד זה אינו בא לידי ביטוי בבראשית, משום שה' בבראשית עושה במים כעולה על דעתו, והמים אינם נאבקים בו, הם ישות דוממת: "ויבדל בין המים..." "יקוו המים". לעומת זאת, בתהילים ק"ד, המים מתוארים כמגיבים למעשה ה', נסים מפני גערתו.
- ב. היסוד המיתולוגי הוא התנין, אשר נתפס במזרח הקדום כאל. בבראשית יש יציאה נגד המיתוס. פס' 20-21 מתארים את ה' כמי שברא את התנינים, ולכן התנין אינו אלא בע"ח רגיל.
- בישעיהו נ"א 9-10 יש שימוש במיתוס. המחבר מתאר את ה' כמי שנלחם בתנין וניצח אותו. שימוש זה נועד לפאר את כוחו של ה'.

שאלה מספר 10

א. דוגמאות להתפתחות תרבותית:

- (1) "אבי כל תופש כינור ועוגב"- בניית כלי נגינה ושימוש בהם.
- (2) "לוטש כל חורש נחושת וברזל"- שימוש במתכות.
- (3) "יושב אוהל ומקנה"- ביות בע"ח ורעיית צאן.

שתי דוגמאות להידרדרות:

- (1) רצח הבל בידי קין "ויקום קין אל הבל אחיו ויהרגהו".
- (2) שירת למך מבטאת התפארות ברצח אנשים ללא סיבה "כי איש הרגתי לפצעי וילד לחבורתי".

ב. "הלא אם תיטיב שאת ואם לא תיטיב לפתח חטאת רובץ ואלוך תשוקתו ואתה תמשול בו", עשיית הטוב- אדם צריך לדעת לשאת בתוצאות מעשיו ואם יעשה זאת "ואתה תמשול בו", אדם יהיה בר שליטה וימנע ממעשים רעים. עשיית הרע- אם אדם לא ידע לשאת את תוצאות מעשיו. "ואם לא תיטיב לפתח חטאת רובץ ואלוך תשוקתו", אתה צפוי לחטוא והמעשה הרע ישלוט בך וכריע אותך.

נושא בחירה- "חורבן, גלות וגאולה"

שאלה מספר 11

א.

- (1) האירוע הוא גלות יהודה, חורבן ירושלים ובית המקדש. השנה היא 586 לפנה"ס.

- (2) * רעב-מל"ב, כ"ה, 3: "ויחזק הרעב בעיר.."
 איכה א', 19: "וזקני העיר גוועו כי ביקשו אוכל למו.."
 * שבי-מל"ב כ"ה, 11: "ואת יתר ההמון הגלה..."
 איכה א', 18: "ובחורי הלכו בשבי.."
 * לקיחת כלי המקדש- מל"ב כ"ה, 13: "ואת עמודי הנחושת... שברו כשדים וישאו בבלה".
 אירה א', 10: "ידו פרש צר על כל מחמדיה".
 * שריפת המקדש- מלכים ב' כ"ה 9 "ישרוף את בית ה'..."
 איכה א' 13: "ממרום שטח אש בעצמותי".

ב. המחבר מצדיק את הדין האלוהי וטוען כי העונש הגיע להם בשל פשעיהם:

- ראיות :- פסוק 5: "... כי הוגה על רוב פשעיה..."
 - פסוק 8: "חטא חטאה ירושלים, על כן לנידה היתה..."
 - פסוק 18: "צדיק הוא ה' כי פיהו מריתי..."

שאלה מספר 12

א. המהפך: עד עתה הייתה עזובה ושוממה מעתה ישבו בה תושבים רבים ויעבדו את אדמתה: "לא יאמר לך עוד עזובה ולא רצך לא יאמר עוד שממה כי לך יקרא חפציבה ולא רצך בעולה".

ב. בתחום הביטחוני: ירושלים לא תהיה פרוצה לאויבים, היא תהיה מוגנת על ידי חומות: "על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים" פסוק 6.
 בתחום הכלכלי: תושבי ירושלים יאכלו וישתו מפרי עמלם "מאספיו יאכלו והיללו את ה'" (פסוק 9).

בתחום המדיני: תושבי יהודה לא יחיו תחת כיבוש ולא ישלמו מיסים לעמים אחרים: "אם אתן את דגנך עוד מאכל לאויביך ואם ישתו בני נכר תירושך אשר יגעת בו" פסוק 8. אפשרות אחרת: ירושלים תהיה עיר מכובדת בין האומות

ייתן לה שם חדש, שימחיש את מעמדה המכובד: "וראו גויים צדקך וכל מלכים כבודך וקורא לך שם חדש" (פסוק 2).

שאלה מספר 13

- א. שתי הדעות על החוכמה:
- (1) * "יש יתרון לחוכמה מן הסכלות. כיתרון החושך מן האור" - החוכמה עדיפה על הסכלות. החכם יודע להיכן הוא הולך, הטיפש אינו יודע. * אין זיכרון לחכם עם הכסיל לעולם": גורלם של החכם והכסיל זהה, לפיכך אין יתרון לחוכמה על הסכלות. מסקנתו של קוהלת: אין טעם להחכים, כיוון שגורל החכם זהה לגורל הכסיל: "כמקרה הכסיל גם אני יקרני... ודיברתי בלבי שגם זה הבל".
  - (2) הכתוב במשלי תומך בדעה הראשונה שמביא קוהלת משום שגם במשלי נאמר שהחוכמה מעניקה יתרון לאדם ועדיפה על הטיפשות: "ישמע חכם ויוסף לקח ונבון תחבולות יקנה" (פסוק 6). אדם שיחכים יוכל ללמוד לקח ותחבולות כדי לדעת איך לנהוג בחיים.
- ב. דעתו של קוהלת על הבחירה החופשית היא שאין בחירה חופשית, הכל גזור מראש. ה' נותן למי שטוב לפניו (למי שמוצא חן בעיניו) את האושר ושמחת החיים, ולמי שחוטא בעיניו(שאינו בהכרח חוטא ממש) הוא נותן חיים של עבודה קשה וסבל, אך אינו נותן לו ליהנות מפרי עמלו אלא מעביר את ההנאה ופירות העבודה אל האדם שטוב בעיניו. מסקנת קוהלת: האדם צריך ליהנות ככל האפשר מפירות עמלו ומחיו (למרות שגם היכולת ליהנות היא מטרת אלוהים).

שאלה מספר 14

- א. תיאורים של המוות:
- המוות הוא מצב בו אלה שנחשבים לרשעים בעיני האל, מפסיקים לסבול, מפסיקים להיענש (פסוק 17 "שם רשעים חדלו רגז").
  - המוות הוא מצב של מנוחה (פסוק 17 "שם ינוחו יגיעי כוח").
  - המוות מבטל הבדלי מעמדות (פסוק 19).
  - המוות אין אפשרות לצבור רכוש, גם המלכים והשרים שבנו ארמונות וצברו זהב שוכבים לאחר מותם בקבר עם פשוטי העם.
  - המוות משחרר את האסירים מן הנוגשים בהם (פסוק 18), ועבדים מאדוניהם (פסוק 19).
- ב. שני הגורמים האישיים:
- (1) "לגבר אשר דרכו נסתרה ויסך אלוה בעדו" - איוב מרגיש שה' אינו משגיח עליו, מכשיל אותו ואינו מדריך אותו בדרך הנכונה, על כן הוא מעדיף את המוות.
  - (2) "כי לפני לחמי אנחתי תבוא ויתכו כמים שאגותיי" - איוב כה סובל עד שכאשר הוא פותח פיו לאכול יוצאות מפיו שאגות סבל וכאב, על כן המוות נראה לו כה טוב.

נושא בחירה - "חיי הפרט והכלל הראי השירה"

שאלה מספר 15

- א.
- (1) מובטח לאדם: מזמור ט"ו - "לא ימוט לעולם"

מזמור קכ"ח-

1. האדם יהיה מאושר (פסוק 1)
  2. יזכה להנות מעמל ידיו(פס' 2)
  3. ה' יברכו(פס' 4-5)
  4. יזכה לצאצאים (פס' 6)
- (2) מזמור ט"ו- גמול אישי: "עושה אלה לא ימוט לעולם". מזמור קכ"ח-
גמול אישי: "יגיע כפיך כי תאכל וטוב לך" (פסוק 2). "יברך גבר... יברך
ה' מדין"(פסוקים 4-5). גמול לדורות: בניו יזכו לבנים "וראה בנים
לבניך".

ב.

- (1) אשתו מדומה לגפן פורייה = הדימוי מעיד על פריון- פוריות האישה. בניו
מדומים לשתילי זית = הדימוי מעיד על ריבוי, יציבות השושלת כמו
יציבות עץ הזית.
- (2) התחום הכלכלי העיקרי הוא תחום החקלאות: גפן-כרמים, זית-מטעים.

שאלה מספר 16

- א. המשאלה היא שהאהובה תצא מביתה, על מנת שהאהוב יוכל לפגשה. המחבר
פותח ומסיים את דבריו במשאלה זו: (פסוק 10) "קומי לך רעייתי יפתי ולכי
לך", (פס' 13) "קומי לכי רעייתי היפה ולכי לך".
- ב. הנימוק באמצעות הטבע: הגשם חלף, האביב הגיע- החלה פריחה והציפורים
מציצות.

נושא בחירה – "חוק וחברה במקרא"

שאלה מספר 17

א.

- (1) שמות כ"ג עוסק בשמיטת קרקעות- בשנה השביעית אסור לעבד את
האדמה ואסור לקצור את מה שצמח בה. דברים ט"ו עוסק בשמיטת
כספים/הלוואות- בשנה השביעית כל החובות בטלים.
  - (2) בעקבות שמיטת הקרקעות נוצרה בעיה בהחזרת חובות. כיוון שאסור
היה לעבד את האדמה, היה קשה מאוד להחזיר חובות (כי בשנה זו לא
מתפרנסים מחקלאות). החוק בדברים פותר בעיה זו- הוא מחייב את
המלווים לשמוט את ידיהם ולוותר על החזרי חובות.
- ב. חוק שמיטת כספים שבספר דברים יצר את הבעיה הבאה: לפני שנת שמיטה
אנשים סרבו להלוות לעניים כיוון שידעו שכספם לא יושב להם. תקנת הפרוזבול
פתרה בעיה זו באופן הבא: תקנת הפרוזבול קבעה שיש להמשיך ולהחזיר חובות
בשנת שמיטה ולאחריה, ע"י כך שהציבה גורם מתווך בין המלווה ללווה- בית
הדין. לפי תקנת הפרוזבול המלווה הלווה באמצעות בית הדין- ולכן יכול לדרוש
את החזר החוב גם בשנת שמיטה.

שאלה מספר 18

- הקושי שמתעורר מהשוואת פסוק 8 לפסוק 6. מדוע נאסר על השופטים לקחת שוחד
(פסוק 8), הרי מטרת איסור לקיחת שוחד הוא כדי למנוע הטיית דין, והרי הטיית
דין נאסרה כבר בפסוק 6.
- רש"י טוען שהציווי "ושוחד לא תיקח" (פסוק 8) אוסר על שופטים לקחת שוחד
אפילו על מנת לשפוט בצדק- כלומר גם אם השוחד שניתן לשופט מטרתו לגרום
לשופט לפסוק משפט צדק- זה עדיין אסור. לפי פרוש זה אין כפילות בין פסוק 6
לפסוק 8.

שאלה מספר 19

א.

- (1) האשמה המרכזית היא שמנהיגי העם לא דאגו לצורכי העם אלא לעצמם ולתענוגותיהם.
- (2) האשמות חמורות יותר: ההנהגה לא רק שדאגה לעצמה והזניחה את העם אלא אף פגעה במתכוון בעם ומנהיגיה שפכו את דמו של העם (פסוק 27). אפשרות נוספת: חטאם של המנהיגים אינו רק חטא של הזנחה אלא גם פגיעה מכוונת בקודשי ה': "כוהניה חמסו תורתני ויחללו קודשיי... " (פסוק 26).
- ב. האשמה נוספת שבה מאשים יחזקאל את מנהיגי העם שהם לא התפללו בעד העם ובכך לא ניסו למנוע את הרעה שבאה על העם, את כניסת האויבים לירושלים.

שאלה מספר 20

- א. המטאפורות מפסוקים 1-5 המציינות את רוח התכונות שבעזרתן המלך ישפוט.
  - (1) "ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה רום עצה וגבורה, רוח דעת ויראת ה'" - רוח ה' תנוח על המלך ותקנה לו את יכולת החוכמה וההבנה והידיעה ויראת ה'.
  - (2) "והריחו ביראת ה'" - למלך יהיה חוש "ריח" לשפוט והכוונה, המלך יהיה בעל חוש שיפוטי חד ומדויק ויודע להכריע גם במקרים קשים להכרעה.
  - (3) "והיה צדק אזור מותניו והאמונה אזור חלציו" הצדק והאמונה הם חלקים צמודים למלך ומלווים אותו תמיד כחלק לבוש של אדם, הצמודים לגופו.
- ב. הקשר בין האדם לחיות לפי פסוקים 6-8:
  - (1) "וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבץ ועגל וכפיר ומריא יחדיו ונער קטן נוהג בס" (פסוק 6). ילד קטן ישלוט בכל בעלי החיים טורפים ונטרפים יחדיו.
  - (2) "ושעשע יונק על חר פתן ועל מאורת צפעוני גמול ידו הדה", תינוק ישחק ללא חשש ליד מאורת נחשים ארסיים וקטלניים.